

Sommarens rebeller är en film om två barn som är fria att göra sina egna misstag, ta konsekvenserna och växa som människor. Även om filmen utspelar sig mot en fond av sorg och saknad, är det livsglädjen och vänskapen som lyser starkast.

Läroplanskoppling
finns på sista sidan

Lärarhandledning

Sommarens rebeller

Längd: 92 min

Ålder: 10–12 år

Ämne: Svenska, svenska som andraspråk, bild, värdegrundarbete

Språk: Slovakiska, tjeckiska, tyska

Produktionsland:
Slovakien, Tyskland, 2020

Svensk distribution:
Swedish Film, 2021

Ansvarig utgivare:
Ann Nordström

Filmnr: ART000484

Nyckelord

att växa upp, göra misstag,
familj, vänskap, sorg,
saknad, relationer,
avsked, oro,
förväntningar

Äntligen sommar! 11-årige Jonas, tycker det är tråkigt att ha tappat kontakten med sin farfar och bestämmer sig för att ensam åka och hälsa på honom i Slovakien. Men farfar är inte sig i lik. Han verkar nedstämd och mest intresserad av att lösa korsord. Tillsammans med sin nyblivna vän Alex gör Jonas upp en plan för att liva upp sin farfar.

Referat

Vårterminen är slut och ett härligt sommarlov väntar för 11-årige Jonas. Men allt är inte som det brukar i Jonas familj, hans pappa finns inte längre och kontakten med farfar i Slovakien är sporadisk. Jonas vill bara att allting ska vara som det alltid har varit, han längtar efter sin farfar, till utflykterna med farfars lastbil, paddelturerna och fisket. När hans mamma berättar att de ska tillbringa semestern på en badort och inte i Slovakien, blir Jonas både arg och besviken. Han bestämmer sig för att ta saken i egna händer och med 50 euro på fickan, hoppar han på tåget och gör sig redo för att möta sin älskade farfar. Men väl framme i Slovakien blir inget som han tänkt sig. Jonas farfar är sig inte lik. Han verkar nedstämd, uppträder vresigt och är mest intresserad av att lösa korsord.

Någon båttur är det inte tal om och Jonas får försöka klara sig själv. Sommarlovet ser ut att bli en riktig besvikelse. Men så dyker grannflickan Alex upp. Hon är van att klara sig själv och full av initiativförmåga och äventyrlust. När Jonas stöter på henne är hon i full färd att samla tomburkar för att spara ihop till en spelkonsol. Sporrade av Alex entusiasm bestämmer sig Jonas för att skaffa sig en egen kanot, men då krävs det mer än tomburkar. Tillsammans börjar Jonas och Alex smida planer för en lukrativ affärsverksamhet, samtidigt som de tycker att det är hög tid för Jonas farfar att träffa en kvinna. I hemlighet anmäler de honom till en dejtingsajt, samtidigt som deras affärsverksamhet minst sagt blomstrar. De två vännernas kreativa påhitt uppskattas dock inte av alla vuxna.

Arbeta med filmen

Sommarens rebeller

Före filmvisning

EPA-modellen

1. Titta på frågeställningarna enskilt, gör anteckningar och skriv ner exempel.
2. Samtala i par, jämför era erfarenheter. Vad överensstämmer? Vad överensstämmer inte?
3. Redovisa i helklass

Frågeställningar

- Hur skulle ett perfekt sommarlov se ut för dig?
- Vad brukar du göra när du är ledig?
- När du upplever att du inte har något att göra när du är ledig, vad gör du då?
- Kan det vara bra att ha tråkigt ibland?

Frågor efter filmvisning

- Beskriv kortfattat vad du tyckte filmen handlade om
- Vad tänkte du på när du såg filmen?
- Vad kände du när du såg filmen?
- Kände du igen dig i något i filmen?
- Hur tyckte du de vuxna beskrevs i filmen?
- Tycker du att filmen verkar trovärdig?
- Har du sett någon annan film eller läst någon annan berättelse som påminner om filmen *Sommarens rebeller*? Vilken? Ge exempel!

Resonerande frågeställningar

Filmen *Sommarens rebeller* handlar om vänskap, men också om avsked och sorg. Jonas tänker sig en sommar med sin farfar, fylld av fisketurer och bad. Men hans farfar har nog med att bearbeta sin egen sorg och kan inte ge den närhet och omtanke som Jonas förväntat sig. Istället känner sig Jonas ensam och uttråkad. Men helt plötsligt står Alex där, ett möte som leder till en ny vänskap trots att Alex och Jonas lever helt olika liv.

- Tycker du att det är viktigt med vänner?
- Hur tycker du att en riktigt bra vän ska vara?
- Är det viktigt att vänner är lika, har samma åsikter och intressen?

- Kan man vara vän med någon som är äldre eller yngre än en själv?
- Vad innebär det att ställa upp för sin kompis?
- Vad innebär det att alltid lyssna till sin kompis?
- Vad är det värsta sveket man kan göra mot sina vänner?

Arbete efter filmen

Jonas och Alex öppnar en blomsteraffär för att tjäna pengar. Problemet är att blommorna som de säljer har de stulit från stadens rabatter. Ett kreativt bus som får sina konsekvenser när Jonas farfar hamnar hos polisen. Jonas måste samla mod och erkänna vad han och Alex gjort för att ställa allt till rätta.

Har du nån gång gjort ett bus som du ångrat? Ordnade sig allt till sist?

Övning 1

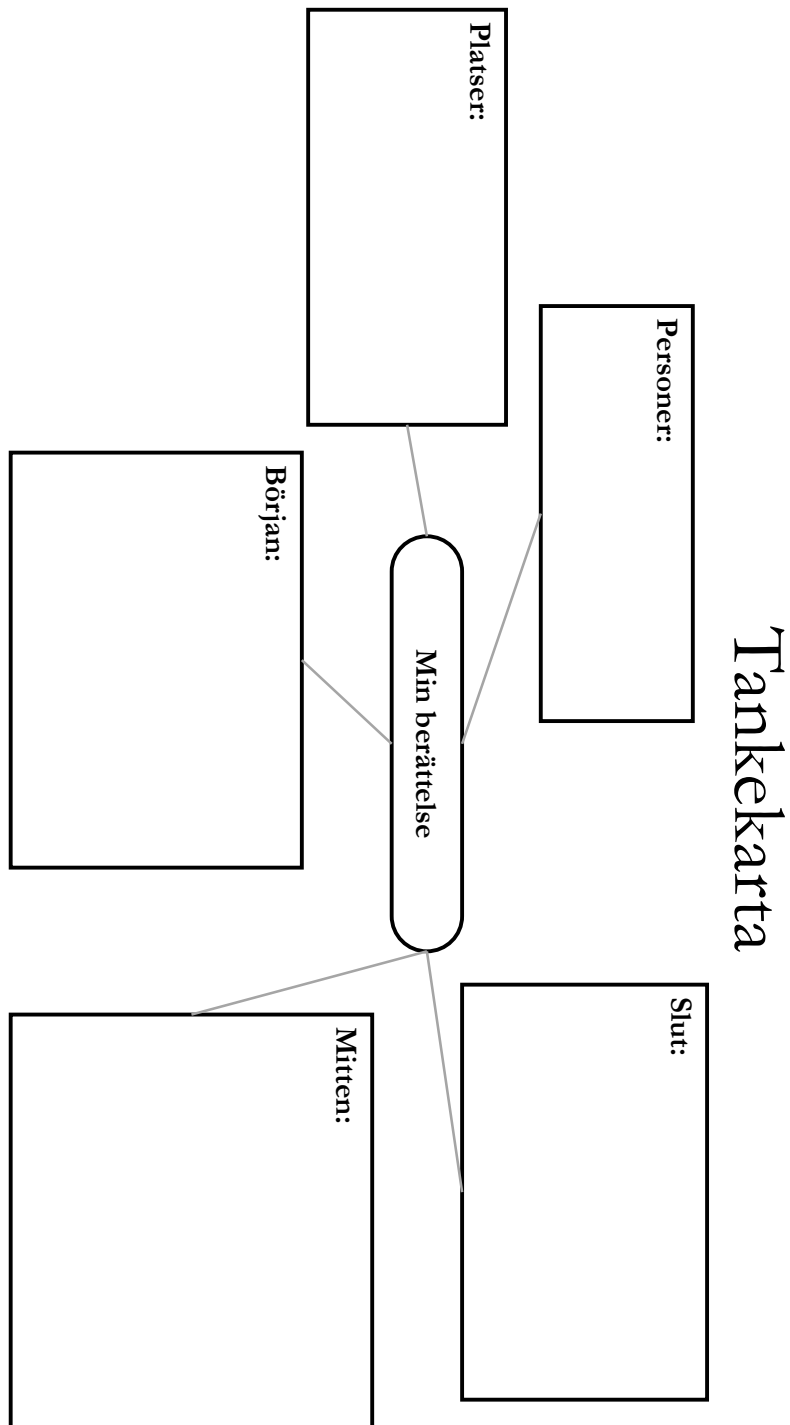
Skrivövning – berättande text

Skriv om ett bus eller misstag som du gjort någon gång

1. Bestäm vilken händelse som din text ska handla om, genom att du t.ex. väljer en rubrik för din berättelse; När jag...
2. Planera din berättelse genom att fylla i tankekartan.
3. Skriv din berättelse med hjälp av tankekartan!
4. Glöm inte att göra din text mer levande genom att bygga upp en stämning i din text. Beskriv genom att ta med de fem sinnena – Vad såg du? Vad hörde du? Hur kändes det? Vilka lukter kunde du känna? Hur reagerade din kropp? Beskriv även hur de andra människorna i din berättelse reagerade och såg ut? Glöm inte använda många adjektiv.
5. Gör din text mera levande genom att använda dig av liknelser, ex. kanske darrade du som ett asplöv eller skämdes som en hund.
6. Variera ditt språk genom att använda synonymer, ord som betyder samma sak exempelvis: rädsla, ängslan, fasa, bävan, fruktan, oro.
7. Byt text med en klasskamrat, läs igenom och ge och få återkoppling.
8. Skriv rent texten, illustrera den med en bild eller foto.

Arbeta med filmen

Sommarens rebeller

Arbeta med filmen

Sommarens rebeller

Arbete efter filmen

Övning 2

Välj en eller flera scener från filmen som ni diskuterar i klassen. Nedan finns några förslag, men eleverna kan själva ge förslag på intressanta händelser från filmen som de vill diskutera.

- **Jonas fattar sitt beslut (04.00)**

Jonas blir väldigt arg på sin mamma i samband med att hans lillebror blir alldeles lerig. Man ser att något i honom gör att han fattar sitt beslut att resa till farfar på egen hand. Varför tror du att han reagerar som han gör? Vad är det som göra att Jonas blir så arg på sin mamma? Hur tror du att han känner i just det ögonblicket? När brukar du bli arg på dina föräldrar? Försök ge konkreta exempel på händelser som gör dig arg!

- **Första mötet (18.00)**

Alex och Jonas möts när de båda handlar. Jonas har 50€, vilket är ganska mycket pengar i Alex ögon, och affärsbiträdet kan inte växla en så stor sedel. Hur agerar Alex? Vad tror du Jonas känner i det ögonblicket? Hur tror du Alex uppfattar Jonas, vad tror du är hennes första intryck? Det första mötet leder till en försiktigt spirande vänskap. På vilket sätt är Alex och Jonas olika? Varför tror du att de börjar gilla varandra?

- **Vinden (30.36)**

Jonas och hans farfar har gett sig upp på vinden för att leta efter den båt som de brukar göra utfärder med. Jonas farfar verkar dock inte det minsta intresserad av att hitta båten. Snarare tvärt om, han är tvär och motsträvig. Vid ett tillfälle kallar Jonas farfar honom för Juraj. Varför tror du att han gör det? Varför vill Jonas farfar inte hitta båten? Och varför tror du att han är så tvär och arg hela tiden?

- **Rädslor (1.10.38)**

Jonas och hans farfar har äntligen kommit ut med båten. För första gången sedan Jonas kom på besök börjar de prata om Jonas pappas olycka om allt det där som ingen av dem vågat beröra tidigare. Vad är du rädd för? Vad vore det värsta som skulle kunna hända dig? Vad tycker du är en riktigt modig handling? Har du gjort något som krävde extra mod? Vad? Ge exempel!

Sök vidare

Sommarens rebeller

Länktips

UR Play

Länk till URs program En bra kompis

UMO

Länk till UMO (Ungdomsmottagningen) om vänskap

Boktips

Hugo och Josefin av Maria Gripe

Sommarboken av Tove Jansson

Nyckelbarnen av Sara Kadefors

Tordyveln flyger i skymningen av Maria Gripe

Isaks universum av Anna Ehrling

Pojkarna av Jessica Schiefauer

Du & jag av Katarina von Bredow

Vi ses i Obsan av Cilla Jackert

Läroplanskoppling

Sommarens rebeller

Sommarens rebeller passar bra för undervisning i ämnet bild, svenska och svenska som andraspråk i grundskolan och den passar också bra i skolans värdegrundsarbete. Nedan förslag på centralt innehåll från Lgr11, se www.skolverket.se.

Bild, åk 4-6, Lgr 11

Centralt innehåll

Bildanalys

- Konst-, dokumentärbilder och arkitektoniska verk från olika tider och kulturer, hur de är utformade och vilka budskap de förmedlar.
- Ord och begrepp för att kunna läsa, skriva och samtala om bilders utformning och budskap.

Svenska och svenska som andraspråk, åk 4-6, Lgr11

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- Olika sätt att bearbeta egna och gemensamma texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Handstil samt att skriva, disponera och redigera texter för hand och med hjälp av digitala verktyg.

Berättande texter och sakprosatexter

- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel webbtexter, spel och tv-program. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.

Värdegrundsarbete, Lgr 11

2.1 Normer och värden,

Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för diskriminering, förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljö i ett vidare perspektiv.

